

DBM-19080002030401   Seat No. _____

M. Com. (Sem. III) (CBCS) Examination

June - 2022

Advanced Cost and Financial Accounting :

Group-1-ACC

(New Course)

Time : **2:30** Hours]

[Total Marks : **70**

- સૂચના :** (1) બધા જ પ્રશ્નના ગુણ સમાન છે.
(2) કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

1 'જાન' કંપનીનું અંદાજપત્ર મુજબનું ઉત્પાદન 40,000 એકમોનું છે, પણ **17.5**

ખરેખર ઉત્પાદન 45,000 એકમનું થયું છે. જે પૈકી 38,000 એકમોનું વેચાણ થયું છે.

એકમદીઠ વેચાણ કિંમત રૂ. 100 નક્કી થઈ છે. પડતર અંગેની વિગતો નીચે મુજબ છે:

વિગત	રૂ.
-------------	------------

એકમદીઠ પ્રત્યક્ષ ભાલ	30
----------------------------	----

એકમદીઠ પ્રત્યક્ષ ભજૂરી	20
------------------------------	----

એકમદીઠ ચલિત કારખાના ખર્ચ	10
--------------------------------	----

સ્થિર ખર્ચ:

કારખાનાના	4,00,000
-----------------	----------

વહીવટી	3,00,000
--------------	----------

વેચાણ-વિતરણ	2,00,000
-------------------	----------

ખરેખર વેચાણ પર 5% કમિશન આપવાનું છે.

- (i) સમાવેશી પડતર પદ્ધતિ મુજબ અને
(ii) સીમાંત પડતર પદ્ધતિ મુજબ નશે દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

1 (અ) AB લિ. નીચેની માહિતી આપે છે. **10**

સ્થિર ખર્ચ	રૂ. 3,00,000
------------------	--------------

વેચાણ એકમો	15,000
------------------	--------

સમતુટ બિંદુ (એકમોમાં)	6,000
-----------------------------	-------

જો એકમદીઠ વેચાણ કિંમત રૂ. 80 હોય તો,

(1) એકમદીઠ ચલિત ખર્ચ અને

(2) નશાની ગણતરી કરો.

(બ) નીચેની માહિતી પરથી ગણતરી કરો. **7.5**

(i) વેચાણ	(ii) સમતુટ બિંદુએ વેચાણ
-----------	-------------------------

(iii) સ્થિર ખર્ચ	(iv) નશો
------------------	----------

– સલામતી ગાળો રૂ. 90,000 જે વેચાણના 30% છે.

– નશ-જથ્થાનો ગુણોત્તર 40%

2 પરમ લિ. પોતાના હિસાબો સંકલિત પદ્ધતિથી રાખે છે. તા. 1-4-2020ના 17.5 રોજની બાકીઓ નીચે પ્રમાણે હતી :

વિગત	રૂ.
શેરમૂડી	2,00,000
અનામતો	55,000
પ્લાન્ટ-યંગ્રો	2,50,000
કાચો માલ	1,00,000
પરચૂરણ દેવાદારો	40,000
પરચૂરણ લેણદારો	60,000
બેંક ઓવરફ્રાફ્ટ	75,000
વર્ષ 2020-21 દરમિયાનના વ્યવહારો :	

વિગત	રૂ.
કાચામાલની ખરીદી	1,80,000
ઉત્પાદન વિભાગને પૂરો પાડેલ માલ	2,25,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	1,99,000
પરોક્ષ મજૂરી	21,000
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચો :	

- ચૂકવેલા	2,50,000
- વસૂલાત	2,65,000
વેચાણ-વિતરણ ખર્ચો	30,000
દેવાદારો પાસેથી મળ્યા	7,00,000
લેણદારોને ચૂકવ્યા	2,00,000
તૈયાર માલનો સ્ટોક ઉત્પાદન ખાતેથી	5,90,000
તૈયાર માલનું વેચાણ	6,80,000
જરૂરી ખાતા તૈયાર કરો અને તા. 31-3-2021 ના રોજનું કાચું સરવૈયું તૈયાર કરો.	

અથવા

તા. 31-3-2020ના રોજનું CD લિ.નું કાચું સરવૈયું નીચે મુજબ છે : 17.5

વિગત	ઉધાર બાકી	જમા બાકી
	રૂ.	રૂ.
માલસામાન ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	1,05,000	-
ચાલુ કામ ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	90,000	-
તૈયાર માલ ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	80,000	-
શેરમૂડી	-	5,00,000
નફા-નુકસાન ખાતું	-	80,000
ઘસારાની જોગવાઈ	-	25,000
લેણદારો - દેવાદારો	75,000	45,000
બેંક સિલક	70,000	-
સ્થિર મિલકતો	2,30,000	-
	6,50,000	6,50,000

વર્ષ દરમિયાનના વ્યવહારો નીચે મુજબ છે :

વિગતો	રૂ.
માલસામાનની ખરીદી	4,00,000
ઉત્પાદન માટે આપેલ માલસામાન	4,10,000
સમારકામ માટે આપેલ માલસામાન	20,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	2,80,000
પરોક્ષ મજૂરી	30,000
કારખાના ખર્ચની વસૂલાત	2,30,000
કારખાના ખર્ચ ચૂકવેલ	1,70,000
વહીવટી ખર્ચ ચૂકવેલ	75,000
વેચાણ ખર્ચ ચૂકવેલ	90,000
ધસારો	10,000
દેવાદારો પાસેથી ભળ્યા	10,50,000
લેણદારોને ચૂકલ્યા	3,50,000
વર્ષ દરમિયાન તૈયાર માલનું ઉત્પાદન (પડતર કિંમતે)	7,10,000
વેચાણ પડતર (પડતર કિંમતે)	7,70,000
વેચાણ	11,00,000
સંકલિત હિસાબી પદ્ધતિ મુજબ જરૂરી ખાતા તૈયાર કરો. તા. 31-3-2021ના રોજનું કાચું સરવૈયું તૈયાર કરો.	

3 શેતા લિ.ના પડતરના ચોપડામાં તા. 1-4-2020ના રોજની બાકીઓ નીચે 17.5
મુજબ હતી :

વિગત	રૂ.
માલસામાન ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	20,700
ચાલુ કામ ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	93,600
તૈયાર માલ ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	41,400

વર્ષ દરમિયાનના વ્યવહારો :

વિગત	રૂ.
માલસામાન ખરીદી	90,000
ઉત્પાદન માટે આપેલ માલ	88,200
મજૂરી (પ્રત્યક્ષ રૂ. 1,35,000)	1,44,000
વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચી	21,060
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચી	26,100
કારખાના ખર્ચની વસૂલાત	39,600
વહીવટી ખર્ચની વસૂલાત	21,600
સમારકામ માટે આપેલ માલ	3,600
આવકમાલ ગાડાભાડું	1,440
વર્ષ દરમિયાન થયેલ તૈયાર માલની પડતર	3,24,000
તૈયાર માલની વેચાણ પડતર	3,42,000
વેચાણ	3,78,000
પડતર ખાતાવહીમાં જરૂરી ખાતા અને 31મી માર્ચ, 2021ના રોજનું કાચું સરવૈયું તૈયાર કરો.	

અથવા

તા. 1-4-2020ના રોજ EFG લિ.ના ચોપડે નીચેની બાકીઓ હતી : **17.5**

વિગત	ઉધાર બાકી	જમા બાકી
	રૂ.	રૂ.
સામાન્ય ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	-	1,50,000
માલસામાન ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	60,000	-
ચાલુ કામ ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	25,000	-
તૈયાર માલ ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	65,000	-
	1,50,000	1,50,000

વર્ષ દરમિયાનના વ્યવહારો નીચે મુજબ છે :

વિગત	રૂ.
માલસામાનની ખરીદી	2,00,000
પ્રત્યક્ષ ભજૂરી	2,40,000
ઉત્પાદન માટે આપેલ માલ	1,80,000
કારખાના ખર્ચ	1,15,000
વેચાણ-વિતરણ ખર્ચ	70,000
કારખાના ખર્ચની વસૂલાત	1,22,000
વેચાણ-વિતરણ ખર્ચની વસૂલાત	68,000
વેચાણ	6,50,000

આખર સ્ટોક :

માલસામાન	80,000
તૈયાર માલ	50,000
ચાલુ કામ	60,000
કંપનીના ચોપડે જરૂરી ખાતાઓ તૈયાર કરી તા. 31-3-2021ના રોજનું કાણું સરવૈયું તૈયાર કરો.	

4 ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ ત્રણ) **17.5**

- (i) આંતર પેઢી તુલનાના ફાયદા
- (ii) સમાન પડતર પદ્ધતિના અમલ માટે આવશ્યક પૂર્વ શરતો
- (iii) બેલેન્સ સ્કોરકાર્ડનું મહત્વ
- (iv) બેન્ચ માર્કિંગના પ્રકારો
- (v) આંતરપેઢી તુલનાના હેતુઓ
- (vi) બેન્ક માર્કિંગના ફાયદા

ENGLISH VERSION

Instructions:

- (1) All questions carry equal marks.
- (2) Answer any four questions.

1 Budgeted Production of JAN Co. is 40,000 units which   **17.5**
actual production is 45,000 units, out of which 38,000 units were sold:

Selling price per unit is Rs. 100. Details regarding cost of product are as follows:

Particulars	Rs.
Direct material per unit	30
Direct Labour per unit	20
Variable factory exp. per unit	10
Fixed Expenses:	
Factory	4,00,000
Administrative	3,00,000
Selling and Distribution	2,00,000

Commission of 5% on actual sales is to be given.

Prepare statement showing profit as per:

- (1) Absorption costing and
- (2) Managerial costing

OR

1 (a) The details AB Ltd. are as follows: **10**

Fixed expenses	Rs. 3,00,000
Sales Units	15,000
Break-even point (in units)	6,000

If sales price per unit is Rs. 80, then calculate

- (1) Variable expenses per unit Rs. and
- (2) Profit

(b) You are required to calculate: **7.5**

- (1) Sales
- (2) Break-even sales
- (3) Fixed cost
- (4) Profit

From the following information

- Margin of safety Rs. 90,000 which is 30% of sales.
- Profit volume ratio 40%

- 2 Param Ltd. keep its accounts as the integrated method. 17.5
The balance are as following on date 1-4-2020.

Particulars	Rs.
Share Capital	2,00,000
Reserves	55,000
Plant and Machinery	2,50,000
Raw Materials	1,00,000
Sundry Debtors	40,000
Sundry Creditors	60,000
Bank Overdraft	75,000

Transactions during the year 2020-21 :

Particulars	Rs.
Raw materials purchase	1,80,000
Issued raw materials to production department	2,25,000
Direct wages	1,99,000
Indirect wages	21,000
Factory Overhead exp.	
- Paid	2,50,000
- Recovery	2,65,000
Selling – Distribution exp.	30,000
Received from debtors	7,00,000
Paid to Creditors	2,00,000
Finished goods stock from Production A/c.	5,90,000
Selling of finished goods	6,80,000

Prepare necessary accounts and Trial Balance for date 31-3-2021.

OR

Trial Balance of CD Ltd. as on 31-3-2020 is as follows: 17.5

Particulars	Debit (Rs.)	Credit (Rs.)
Store ledger control A/c.	1,05,000	-
Work in Progress Control A/c.	90,000	-
Finished Goods Control A/c.	80,000	-
Share Capital	-	5,00,000
Profit and Loss A/c.	-	80,000
Provision of Depreciation A/c.	-	25,000
Creditors – Debtors	75,000	45,000
Bank Balance	70,000	-
Fixed Assets	2,30,000	-
	6,50,000	6,50,000

Transactions during the year were as follows:

Particulars	Rs.
Material Purchase	4,00,000
Material issued to production	4,10,000
Material issued for repairing.....	20,000
Direct Wages	2,80,000
Indirect Wages	30,000
Recovery of factory overhead	2,30,000
Factory overhead paid.....	1,70,000
Administrative overhead paid	75,000
Selling Exp. paid.....	90,000
Depreciation	10,000
Received from Debtors	10,50,000
Paid to Creditors	3,50,000
Goods prepared during the year – at cost	7,10,000
Cost of goods sold – at cost.....	7,70,000
Sales.....	11,00,000
Prepare trial balance as on 31-3-2021 and other required accounts.	

- 3 Sweta Ltd. opens the costing records with the balance as 17.5
on 1-4-2020 as follows:

Particulars	Rs.
Store ledger control A/c	20,700
Work in progress control A/c.	93,600
Finished goods control A/c.....	41,400

Transactions during the year

Particulars	Rs.
Material purchase.....	90,000
Material issued to production	88,200
Wages (Direct Rs. 1,35,000)	1,44,000
Administrative Overhead Exp.	21,060
Factory Overhead expenses	26,100
Recovery of factory overhead	39,600
Recovery of administrative overhead	21,600
Material issued for repairing.....	3,600
Carriage Inward	1,440
Goods prepared during the year at cost	3,24,000
Cost of goods sold	3,42,000
Sales.....	3,78,000

Prepare necessary accounts in the cost ledger and also prepare Trial Balance as on 31st March, 2021.

OR

Following balances were taken from EFG Ltd. as on 1-4-2020. 17.5

Particulars	Debit (Rs.)	Credit (Rs.)
General Ledger Control A/c.	-	1,50,000
Store Ledger Control A/c.	60,000	-
Work in progress control A/c.	25,000	-
Finished Goods	65,000	-
	1,50,000	1,50,000

Transactions during the year were as follows:

Particulars	Rs.
Material purchase.....	2,00,000
Direct Wages	2,40,000
Material issued to production	1,80,000
Factory Overhead expenses	1,15,000
Selling-Distribution Exp.	70,000
Recovery of factory exp.	1,22,000
Recovery of Selling & Distribution Exp.	68,000
Sales	6,50,000

Closing stock:

Material	80,000
Finished goods	50,000
Work-in-progress	60,000

Prepare necessary control accounts in the books of the company and also trial balance as on 31st March, 2021.

- 4 Write short notes: (any three) 17.5
- (1) Advantages of inter firm comparison
  - (2) Pre-requisites to implement uniform costing
  - (3) Importance of balance score card
  - (4) Types of Bench marking
  - (5) Objective of inter firm comparison
  - (6) Advantages of Bench Marking.
-